

ПРОДУКТИВНІСТЬ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ РІЗНИХ ПОЄДНАНЬ НА ДОРОЩУВАННІ В УМОВАХ ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ

М. Б. Шпетний, ст. викладач,

М. Г. Повод, доктор с.- г. наук, професор

Сумський національний аграрний університет

В умовах одного господарства проводилась порівняльна оцінка інтенсивності росту, збереженості та витрат корму на одиницю приросту поросятами різних породно-лінійних поєднань під час їх дорощування. Встановлено, що поросята які походять від кнурів та маток зарубіжної селекції мали вищу інтенсивність росту та витрачали менше комбікормів на одиницю приросту.

Серед тварин зарубіжного походження вищою інтенсивністю росту та кращою конверсією корму вирізнялись нащадки помісних свиноматок йоркшир-ландрас ірландського походження та кнурів синтетичної спеціалізованої лінії макстер.

Ключові слова: поросята, дорощування, приріст, породно-лінійні поєднання, конверсія корму.

Постановка проблеми. Відлучення поросят є серйозним стресом і одним з основних критичних періодів в їхньому житті, оскільки у цей час закладаються основи подальшої продуктивності. Багатьма вченими доведено, що темпи приросту в перші 7-10 діб після відлучення значно впливають на ефективність відгодівлі. Тому, в цей період необхідно забезпечити найкращі умови годівлі і утримання для росту, розвитку і здоров'я поросят. Але й за оптимальних паратипових умов тварини різних порід та їх поєднань неоднаково реагують на стресові явища процесу відлучення та по різному проявляють свої генетичні можливості. Тому, враховуючи безсистемне завезення в Україну свиней зарубіжних порід і ліній, порівняння їх продуктивних якостей, особливо в непростий період дорощування, є актуальним завданням досліджень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Впливу генотипових факторів на ріст і розвиток свиней присвячено багато робіт. Тварини різних порід синтетичних ліній та їх помісі, які знаходяться в рівних умовах годівлі та утримання, демонструють різні показники росту та різну ди-

наміку накопичення тканин у тілі, що впливає на ефективність використання корму. Свині різних порід і типів відрізняються приростами, швидкістю і тривалістю росту, що не може не вплинути на рівень та напрям продуктивності []. Особливо це стосується такої технологічної групи як поросята відлученці, від стартового росту яких суттєво залежить подальша ефективність їх відгодівлі.

Метою роботи було порівняння інтенсивності росту, збереженості на період відлучення та подальшого дорощування поросят, отриманих від кнурів синтетичних батьківських ліній зарубіжного походження, проведеного в умовах одного господарства.

Матеріал і методика досліджень. Для досягнення поставленої мети в приватному підприємстві «Сігма» Дніпропетровської області при відлученні поросят і постановці їх на дорощування в 8 суміжних станках було сформовано за методом аналогів чотири групи поросят по 60 голів в кожній відповідно до схеми дослідів табл. 1.

Таблиця 1.

Схема дослідження

№ групи	Призначення	Порода і породність батьків		Кількість поросят у групі, голів	
		♀	♂	♀	♂
I	контрольна	УВБ-1	УВБ-3	30	30
II	дослідна	Й ₁ ×Л ₁	(Мт)	30	30
III	дослідна	Й ₁ ×Л ₁	Максгро	30	30
IV	дослідна	Й ₁ ×Л ₁	Оптимус	30	30

*Примітки:** Й₁ - порода йоркшир ірландського походження; Л₁ - порода ландрас ірландського походження; УВБ-1 – внутрішньопородний тип української великої білої породи з покращеними материнськими якостями; УВБ-3 – внутрішньопородний тип української великої білої з покращеними батьківськими якостями; (Мт) - синтетична лінія макстер французької селекції; Мг - синтетична лінія максго ірландської селекції; О - синтетична лінія оптимус англійської селекції

До I групи включені поросята, отримані від вітчизняної внутрішньопородної гібридизації великої білої породи. До II групи включили нащадків, отриманих від напівкровних маток ірландського йоркшира та ірландського ландраса і кнурів синтетичної лінії макстер (Мт) французького походження (1/4Й₁+1/4Л₁+1/2Мт). До III групи увійшли поросята, отримані від маток того ж поєднання з кнурами синтетичної лінії максгро

(1/4Й₁+1/4Л₁+1/2Мг) ірландської селекції. До IV групи включені нащадки маток такого ж генотипу та кнурів синтетичної лінії оптимус (1/4Й₁+1/4Л₁+1/2О).

Поросята були індивідуально зважені при постановці та знятті з дорощування. Під час проведення дослідження фіксувалась дата та причина вибуття.

Тварини всіх груп утримувались в одній

секції в аналогічних станках на повністю щільній підлозі з локальним підігрівом лігва. Годівля була однаковою повноцінною і збалансованою. Тип годівлі сухими розсипчастим комбікормами з самогодівниць. Для врахування з'єдених кормів їх обліковували шляхом зважування при засипанні в самогодівниці для двох суміжних станків.

Результати досліджень наведені в таблицях 2 та 3 з яких видно, що при постановці на дорощування спостерігались незначні коливання живої маси тварин. Цей факт, на наш погляд,

викликаний нерівномірністю опоросів свиноматок відповідних поєднань. У той же час маса підсвінків при завершенні дорощування суттєво відрізнялась в розрізі поєднань. Так, тварини II групи мали при завершенні дорощування найвищу живу масу (табл. 2). Вони вірогідно ($P < 0,001$) на 3,0 кг були важчими за аналогів вітчизняного походження та перевершували на 1,2 кг ($P < 0,05$) нащадків синтетичної лінії оптимус (IV група) та невірогідно на 0,7 кг ровесників отриманих від кнурів лінії максгро (III група).

Таблиця 2

Маса та збереженість поросят різних генотипів на дорощуванні

Група	При постановці на дорощування			При знятті з дорощування			Збереженість, %
	кількість, гол.	вік, діб	маса, кг	кількість, гол.	вік, діб	жива маса, кг	
I	60	29,5±0,03	7,48±0,13	56	77,5	28,1±0,48	93,3
II	60	28,7±0,04	7,25±0,09	57	77,5	31,1±0,36***	95,0
III	60	29,3±0,03	7,63±0,11	58	77,5	30,4±0,44***	96,7
IV	60	29,1±0,03	7,39±0,17	56	77,5	29,9±0,47***	93,3

Водночас у III групі виявилась найкраща збереженість поросят (96,7%), що на 3,4% краще ніж в контрольній та IV дослідній і на 1,7% ніж у II дослідній групах.

Вищої живої маси тварини дослідних груп досягли за рахунок більш інтенсивного росту, викликаного, на наш погляд, генетичною складовою (табл. 3).

Таблиця 3

Інтенсивність росту та конверсія корму поросят різних генотипів на дорощуванні

Група	Прирости			Витрати корму на 1 кг приросту, кг
	абсолютний, кг	середньодобовий, г	відносний, %	
I	20,6±0,37	430±5,63	115,8±1,15	2,56
II	23,9±0,34***	489±4,69***	124,6±1,08***	2,29
III	22,8±0,39***	472±6,17***	119,9±1,23**	2,36
IV	22,5±0,29***	465±5,19***	120,7±1,17**	2,39

Так, тварини всіх піддослідних груп мали вірогідно більший абсолютний приріст на 1,9...3,3 кг ($P < 0,001$). В свою чергу тварини II групи вірогідно ($P < 0,01$) перевершували за цією ознакою ровесників з III та IV груп. Між останніми суттєвої різниці в абсолютних приростах не спостерігалось.

За середньодобовими приростами спостерігалась аналогічна тенденція. Тварини всіх дослідних груп переважали за середньодобовими приростами своїх ровесників вітчизняного походження на 35- 59 г ($P < 0,001$). Кращі середньодобові прирости мали тварини II дослідної групи які вірогідно ($P < 0,05$) на 17 та 24 г перевершували за цим показником ровесників з III та IV груп відповідно.

Тварини цієї групи мали і вірогідно вищі відносні прирости та переважали за цим показником поросят контрольної групи на 8,8% ($P < 0,001$), а ровесників III та IV дослідних груп на 3,9...4,7% ($p \leq 0,05$) відповідно. Водночас поросята III та IV

дослідних груп переважали за показником відносного приросту тварин контрольної групи на 4,1...4,9% $P < 0,01$).

Тварини іноземної селекції мали також і кращу конверсію корму на 0,17...0,27 кг. В свою чергу серед гібридів зарубіжного походження менше кормів на один кілограм приросту витрачали нащадки кнурів синтетичної лінії макстер, які мали цей показник на рівні 2,29 кг, що на 3,1% краще ніж у нащадків лінії максгро та на 4,4% ніж у ровесників які походять від кнурів лінії оптимус.

Висновки. Поросята, які походять від кнурів та маток зарубіжної селекції відрізнялися вищою інтенсивністю росту та витрачали менше комбікормів на одиницю приросту.

Серед тварин зарубіжного походження вищою інтенсивністю росту та кращою конверсією корму вирізнялись нащадки помісних свиноматок йоркшир*ландрас ірландського походження та кнурів синтетичної спеціалізованої лінії макстер.

Список використаної літератури:

1. Галімов С. В. Використання м'ясних генотипів при чистопородному розведенні та схрещуванні в умовах СГПП «Техмет-Юг» Миколаївської області / С. В. Галімов // 36. наук. праць Подільського ДАТУ. – Кам'янець-Подільський, 2013. – Вип. 21. – С. 60–61.
2. Герасимов В. Использование гетерозиса в целях производства товарной свинины / В. Герасимов, Е. Пронь // Свиноводство. – 2000. – № 2. – С. 5–9.
3. Іжболдіна О.О. Закономірності росту молодняку свиней різного походження / О.О. Іжболдіна //

Збірник наукових праць ВНАУ. – 2011. – Вип. №9 (49). – С. 114-118.

4. Лебедев Ю. В. Гибридизация в промышленном свиноводстве / Ю. В. Лебедев. – М. : Россельхозиздат, 1987. – 270 с.

5. Мельников А. Ф. Откормочная и мясная продуктивность двух-, трех-, четырехпородного гибридного молодняка / А. Ф. Мельников // Зоотехническая наука Беларуси : сб. науч. трудов Белорусского НИИ животноводства. – Мн., 2004. – Т. 39 – С. 99–102.

6. Нежлукченко Т. І. Ефективність використання свиней англійської селекції компанії UPB в умовах півдня України / Т. І. Нежлукченко, Т. М. Лісна // Аграрний вісник Причорномор'я. – Одеса : ОДАУ, 2005. – Вип. 31. – С. 17–19.

7. Онищенко А. О. Порівняльне вивчення відгодівельних та м'ясних якостей свиней різних генотипів / А. О. Онищенко // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – Миколаїв : МДАУ, 2006. – Вип. 3 (35). – С. 103.

8. Петренко М. О. Свині породи ландрас за чистопородного розведення та схрещування/ М. О. Петренко, С. Л. Войтенко // Зб. наук. праць Подільського ДАТУ. – Кам'янець-Подільський, 2013. – Вип. 21. – С. 212–213.

9. Пономаренко В.М. Порівняльна характеристика розвитку свиней різних генотипів / В.М. Пономаренко // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2010. – Вип. №3. – С. 188-191.

10. Сусол Р. Л. Продуктивні якості свиней сучасних генотипів зарубіжної селекції за різних методів розведення / Р. Л. Сусол // Вісник Сумського НАУ. – Суми, 2014. – Вип. 2/2 (25). – С. 92–97.

11. Храменко Н. М. Обоснование системы создания и использования гибридных хряков новых генотипов при производстве мясной свинины : автореф. дис. на соискание науч. степени канд. с.-х. наук : спец. 06.02.01 «Разведение, селекция, генетика и воспроизводство с.-х. животных» / Н. М. Храменко.– Жодино, 2005. – 20 с.

REFERENCES

1. Halimov S. V. 2013. Vykorystannya m'iasnykh henotypiv pry chystoporodnomu rozvedenni ta skhreshchuvanni v umovakh SHPP «Tekhmet-Yuh» Mykolayivs'koyi oblasti – The use of meat genotypes in purebred breeding and crossbreeding in terms of SGPP "Tekhmet-South" in Mykolaiv region. *Zb. nauk. prats' Podil's'koho DATU – Collection of scientific papers of Podolsky DATU*. 21: 60-61 (in Ukrainian).

2. Gerasimov V., and E. Pron'. 2000. Ispol'zovanie geterozisa v celjah proizvodstva tovarnoj svininy – The use of heterosis in the production of pork. *"Svinovodstvo" – "Pig"*. 2:5-9(in Russian).

3. Izhboldina O.O. 2011. Zakonomirnosti rostu molodnyaku svyney riznogo pokhodzhennya – Patterns of growth of young pigs of different origin. *Zbirnyk naukovykh prats' VNAU – Collection of scientific works of Vinnytsia national agrarian University*. 9 (49):114-118 (in Ukrainian).

4. Lebedev Ju.V. 1987. *Gibridizacija v promyshlennom svinovodstve – Hybridization in industrial pig farming*. M. : Rossel'hozdat, 270 (in Russian).

5. Mel'nikov A.F. 2004. Otkormochnaja i mjasnaja produktivnost' dvuh-, treh-, chetyrehporodnogo gibridnogo molodnjaka – Fattening and meat productivity of two-, three-, four rock hybrid pullets. *Zootehnicheskaja nauka Belarusi : sb. nauch. trudov Belorusskogo Nil zhivotnovodstva – Zootechnical science of Belarus: collection of scientific works of Byelorussian research Institute of animal husbandry*. 39:99-102 (in Russian).

6. Nezhlukchenko T.I., and T.M. Lisna. 2005. Efektyvnist' vykorystannya svyney anhliys'koyi selektsiyi kompaniyi UPB v umovakh pivdnya Ukrayiny – The efficiency of the English pig breeding company UPB in the South of Ukraine. *Ahrarnyy visnyk Prychornomor'ya. Odesa –Agrarian Bulletin of the black sea, Odessa*. 31:17-19 (in Ukrainian).

7. Onyshchenko A. O. 2006. Porivnyal'ne vyvchennya vidhodivel'nykh ta m'iasnykh yakostey svyney riznykh henotypiv – A comparative study of fattening and meat qualities of pigs of different genotypes. *Visnyk ahrarnoyi nauky Prychornomor'ya, Mykolayiv:MDAU – Bulletin of agricultural science of black sea*. (35):103 (in Ukrainian).

8. Petrenko M. O., and S. L. Voytenko. 2013. Svyini porody landras za chystoporodnogo rozvedennya ta skhreshchuvannya – Pigs of the Landrace breed for pure breeding and crossbreeding. *Zb. nauk. prats' Podil's'koho DATU – Collection of scientific papers of Podolsky state University*. 21:212–213 (in Ukrainian).

9. Ponomarenko V.M. 2010. Porivnyal'na kharakterystyka rozvytku svyney riznykh henotypiv – The comparative characteristic of development of pigs of different genotypes. *Visnyk Poltavs'koyi derzhavnoyi ahrarnoyi akademiyi – Bulletin of Poltava state agrarian Academy*. 3:188-191 (in Ukrainian).

10. Susol R.L. 2014. Produktivni yakosti svyney suchasnykh henotypiv zarubizhnoyi selektsiyi za riznykh metodiv rozvedennya – Productive qualities of pigs of modern genotypes of foreign selection in different methods of breeding. *Visnyk Sums'koho NAU – The Bulletin Sumy NAU*. 2/2 (25):92–97 (in Ukrainian).

11. Hramchenko N. M. 2005. Obosnovanie sistemy sozdaniya i ispol'zovaniya gibridnyh hrjakov novykh genotipov pri proizvodstve mjasnoj svininy – Substantiation of the system of creation and use of hybrid boars of new genotypes in the production of meat of pork. *Avtoref. dis. na soiskanie nauch. stepeni kand. s.-h.*

nauk : spec. 06.02.01 «Razvedenie, selekcija, genetika i vosproizvodstvo s.-h. zhivotnyh» – Abstract of thesis on competition scientific. the degree candidate. of agricultural science : spec. 06.02.01 "Breeding, selection, genetics and reproduction of agricultural animals", Zhodino, 20 (in Russian).

Шпетный Н. Б., Повод Н. Г. ПРОДУКТИВНОСТЬ МОЛОДНЯКА СВИНЕЙ РАЗЛИЧНЫХ СОЧЕТАНИЙ НА ДОРАЩИВАНИИ В УСЛОВИЯХ ПРОМЫШЛЕННОГО КОМПЛЕКСА

В условиях одного хозяйства проводилась сравнительная оценка интенсивности роста, сохранности и затрат корма на единицу прироста поросятами различных породно-линейных сочетаний во время их доращивания. Установлено, что поросята которые происходят от хряков и маток зарубежной селекции имели более высокую интенсивность роста и расходовали меньше комбикормов на единицу прироста.

Среди животных иностранного происхождения высшей интенсивностью роста и лучшей конверсией корма отличались потомки поместных свиноматок йоркшир × ландрас ирландского происхождения и хряков синтетической специализированной линии макстер.

Ключевые слова: поросята, доращивание, прирост, породно-линейные сочетание, конверсия корма.

Shpetnyy N. B., Povod N. G. PRODUCTIVITY YOUNG PIGS OF DIFFERENT COMBINATIONS WHILE UNDER REARING INDUSTRIAL COMPLEX

In terms of one economy conducted a comparative assessment of the intensity of growth, preservation and cost of feed per unit of growth of piglet's various rock-linear combinations during their rearing. Established that piglets originating from sows and boars foreign selection had a higher rate of growth and spending less animal feed per unit gain.

Among animals of foreign origin intensity higher growth and better feed conversion distinguished descendants of local Landrace × Yorkshire sows Irish descent and specialized synthetic boar line Maxter.

Key words: piglets, rearing, growth, rock-linear combination of feed conversion.

Дата надходження до редакції: 04.04.2017 р..

Рецензенти: доктор с.-г. наук, професор Л. М. Хмельничий
доктор с.-г. наук, доцент А. М. Салогуб